

Eudald Camps

memòria i descampat

NASEVO

24 MARCH 2016

tags: Ernesto Ventós, Galeria Cadaqués, NASEVO, Vicenç Altaió

Galeria Cadaqués. L'Espai Dos de la mítica sala acull una mostra on flairar és mirar. El perfumista, el col·leccionista i l'artista coincideixen en una única pulsio creativa.

Qüestió d'olfacte

Qui sap si, en el fons, el més sorprenent no seria conformar-se amb un sol nom i no fer com els aprenents de Pessoa, entestats en inventar noves versions d'una identitat que només té sentit si l'entendem en la seva dimensió més mal·leable i calidoscòpica. De fet, el geni portuguès va haver de justificar nombroses vegades al llarg de la seva vida el fet de dissoldre's en multitud de personatges que, d'alguna manera, portaven vides autònomes i, a vegades, fins i tot antagòniques (des d'un punt de vista literari). La més coneguda d'aquestes «explicacions psiquiàtriques» és, segurament, la que va oferir al crític i poeta Adolfo Casais Monteiro: «L'origen mental dels meus heterònims resideix en la meva tendència orgànica i constant a la despersonalització i a la simulació». Ni més ni menys: es tractava d'una «tendència orgànica», és a dir, que no era tant la raó com el propi cos qui maldava per desdoblar-se, una vegada i una altra, en funció (cal suposar) dels seus apetits i de les seves debilitats més inconfessables.

Si acceptem això, aleshores s'entén millor que Ernesto Ventós sigui NASEVO i a la inversa. Vicenç Altaió ens ho resumeix amb la seva característica solvència poètica: «NASEVO és el nom d'un artista o bé, mig amagat, el nom artístic de l'Ernesto Ventós, el qual té com a ofici reconegut el de ser un prestigiós fabricant d'essències i com a passió, la de ser un col·leccionista ben particular: enlloc de mirar les obres d'art, mirant-les les olora. No tant com

una mena de sinestèsia, car es tractaria d'una confusió dels sentits, sinó més aviat com una equivalència». O, dit d'una altra manera: l'equivalència entre el perfumista, el col·leccionista i l'artista (els tres heterònims de Ventós) s'esdevé gràcies al conreu del «gust» en el sentit més benentès del terme. I és que l'escriptor madrileny va gosar deixar per escrit (a *La inspiración y el estilo*, un text de 1965) perles com ara aquestes: «El gusto es independiente de cualquier otra determinación de la conciencia y, tanto más autónomo es de cualquier compromiso intelectual o moral del individuo, tanto más capaz se demuestra de suministrar lo que a él se solicita». Ni més ni menys: a Juan Benet l'irritava profundament no poder gaudir de manera un xic «primària» —sense «filtres conceptuals» aplicats amb consciència— d'aquelles obres que, pels motius que sigui, estimulen el gust per la lectura (que era el seu territori) o per la mirada àvida de noves superfícies pictòriques on recrear-se (no cal dir que Benet, com a bon escriptor i teòric que era, sabia fer-se les veritats a mida: el famós «gust» del que parlava era un gust educat en la pràctica de la lectura. D'aquí la seva infal·libilitat).

Ras i curt: qüestió de nas vol dir també qüestió de gust. El Ventós transmutat en artista exposa a l'Espai Dos una selecció de treballs que dialoguen amb modes, estils i «ismes» amb la desimboltura pròpia d'aquell que, com Cyrano, se sap equipat amb la millor arma possible, és a dir, un nas esmolat a base de sensibilitat i de sentit comú estètic.